Ն՝ 8666 1914 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 12—25 ՉԱՐՇԵՆԳԻՀ 12 ՇԱԲԱԹ 329 30ԷՆՋԸ ՄԷՆԷ

ՍԱՀԻՄԸ ԻՄԹԻԶԱՉ ՎԷ ՄԻՍՏԻՐԻ
ՏԱՎԱՌ ՎԷՔԻԼ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ

Միւսսպահ
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Թարիխի թէսսպահ 1877

ԴԱՊԸ ԱԳԱ ԴԱՐԾԵՍԸ
Ն. 49

Կազէթայա այիս մէվասս հագզընցա սահիպի իմթիյազա միւռանաաթ օլընիր։ Մազպուզլար սահիպի իմթիյազընը իմզասընը վէ իթարէխանէնին մէսնուր մախսուսընը սամիլ օլմալը ցր։ Տէրճ օլընմայան հէյմագ իստէ օլընմազ։ Իլանատ էտրայիթի միւթէսիլէ իյի նէտէր օլունուր։

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك (١٢٩٣)
DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-Propriétaire :
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԵ ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐԵ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՏԱԹԼԱՐԸ ԲԷՇԻՆ (ՄԷՃ. 20

Սթանպոլ վէ Թաշրա, սեռեկիյի	180	գրշ.
» » » 6 այլըզը	70	»
» » » 3 այլըզը	40	»
Մէմալիէի էճնեպիյէ սեռեկիյի	32	Ֆր.
» » » 6 այլըզը	17	»
» » » 3 այլըզը	10	»

ԻՍԼԱՀԱԹ ՄԻՒՆԱՍԷՊԷԹԻՆԷ ԹԱՇՐԱՆԱ ԷԼԶԷՄ ՊԱԶԸ ԹԷՏՊԻՐԼԻԷ

Բ.

Կ'ելնէ հաֆթա եռգմըզ օլասւզրմըզ պիր մէգուէտէ, Անասօլուտա իթրա օլունմազ իսլահաթ միւնասէպէթիւէ, էրմենի միւլէթինին օրտասաքի ահվալունէն պահս իթմիշ իսթիւ։ Տէօրթ վիլայէթլէր թէշքիլաթ հազզընտա մասիւմաթ վէրտիքտէն սոնրա, շիմար ատ Սըվազ, Երզրում վէ Թրապիզոն վիլայէթինէն պահս իսէճէլիր։

Անասօլուտա չու սրրտա օլանդճա միւսի թէշքիլաթը օլան վիլայէթ Երզրում սրը։ Օրտան մէճլիսլեր վէ դէյեբէլեր հէր նէ զաման էրմենի ֆէրզանլարը թէսիրի թահրնտա իսէլեր, վէ իշտէն զիյատ լազրրը վար իսէ ատ, ենինէ էհալինին վէքիլէթների իրազ իսէճէք օլան պիր առաջնորդարան վար սրը։ Առաջնորդ Սմբատ Ս. Թաշրատա պուլընան առաջնորդարանը են միւգթէսիրլերինէն սրը։ Վէ կէրէք հիւքիւմէթ կէրէք էճնէպիլեր էօնունատ միւլէթ վէքիլէթ էուէմէկ իգթիսարը օլան պիր զամ սրը։ Երզրումա ֆէրզա թէսիրի նիւմէճաթ սրը, հալպուտ քի միւլէթ իյերինէն անլար վէ իսլահաթ միւնասէպէթիւէ մէնամիրինէ մավրիզ պիր չեյ իսթա իսէճէք զէվամ վար սրը։ Հէր հալտ՝ էկէր Երզրում վիլայէթի մէճլիսլերինէ, ատահ պիրթարաֆ պիր թէշքիլաթ վերիլիրսէ, իսլահաթ մէսելէերինատ միւլէթ ֆարէլի խրատէրլեր պէգլէնիլիպիլիր։ Օրտան հուզուրլունս զէվամ ատ վար սրը վէ իսլահաթին թարպիզինէ սուհուլթ վերէպիլիրլեր։ Երզրում առաջնորդը մէմլէքէթին խայրը թազիր իսէ պիր զամ սրը, անհազ թէսէֆֆի օլընմազ պիր տիրէր վարտա, ֆէրզա առասլարընդն իլ պաշնատա պուլընմասը վէ պիրթարաֆ առամլարընդ ուզգանան սէյիրճի օլմասը սրը, պու երզաղն պարտուսս մէքթէպլեր պու սէնէ ինթիզամընդ պիր հալտ պուլընտա, իսարէ զողլարը վէ թալիմ վէ թահսիլ միւթէզատուր օլսու։ Սանատարան մէքթէպի Երզրումատա իքէն պու նօզանլար հրատ օլունմամազտա իսի, հալպուտքի ֆէրզա զավկլարը երիզինէն մէքթէպ Սիվասա նազլ իսէրիքէն սոնրա, Երզրումլարը քէնտի վասրթարը իլե մէքթէպլերինի իսարէ իսէճէնիլինէ կէլմէյի սրը։ Հալպուտ քի օտա պիր թազամ ֆէրդա էքթիլաֆթը երզինէն չէքիլմէյ կէլմէյ վէ չիմար Մըսրա կիտէճէնի իշիտիլիօր։ Էկէր Թրզամ եպսկ. Մըսրատա պուլընտա, պէօյլե միհիմ պիր սրրտա քէնտիսինի Սիվասա կէօթիւրմեք իյնամ իսէր իսի, հալպուտ քի պիզ Սիվասանի ալզա Մըսրատա կէօթիւրիյորզը, սէպէպ, չիւնքի մերխասալը վէ մերխասախանէլեր թէսիր թահքնատա պուլընիյօր։ Գու կիւն Սիվասա մէճլիսլեր հէյէթլեր վար սրը, հալպուտ քի՝ օնլարը քէնտի պաշնա, վազգաս պուլամազ իսլահաթան միւլէթին խայրը իշիւն պիր չեյ եռգադիէճէլերի մէմ՚ալ սը սրը։ Հիւքիւմէթ վէ էճնէպի միւթէֆթիւլեր եօնունատ Թրզամ Սանը որֆանընը հալիզ պիր մերխասանին պուլընմասը իգթիզա իսէր։ Սիվազա՝ Երզրում կիպի եօյլե պէօյիւք սրտի վէ ասայիշ մեսելելերի եռգ սրը։ հալպուտ քի պու կիւնքի ահվալտէ խարթիսեր հուսուսլե կէլեճէք։

Գու կիւն Սիվազա առաջնորդ եռգ սրը, միւնասիպ պիրի կէօնտերիլճէճի մէմուլ սելիլ սիր։ Գունդն իչիւն Բաթթիգանէ Թրզամ Ս.ը Թէքիրտաղ Սիվազա իլատ իթմէք Բարդի իւղերինէ սիւշիւնմէկի սիր։

Սրվազատան սոնրա պիր ազ սա Թրապիզոնան պահս իսէլիմ։ Օրտան պունատան 3—4 սալ էվվել երնէ ֆէրզա իշլերինէն սոլսը զարբըշզ պիր հալ սլմըշ իսի, հալպուտ քի Բաթրիգ Ս. Թրապիզոնատն կէշմէք միւնասէպէթիւէ պիր իթիլաֆ հուսուսլե կէթիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմըշ վէ մէճլիսլերին եէնի պիր թէշքիլաթը օլարագ Գէորգ Վ. Թուրեան առաջնորդ էնթիխապ իսիմշ սիր։

Թուրեան Վ. եկէր պիր գալ հաֆ Բատան եպիսկոպոս օլմագ հավանէ սիւշմէգսէ, օրտան իշիւն ֆահսելի խրատմէթլեր իսէպիլիր։ Թրապիզոն պիր Թազամ սահսիի նիզամը երեգիւնատն պիր չոգ միւշքիլաթա օղրատը։ Մամֆիկ օրտատ Գիրիթիզ, Վանս, Տիյարպէքիր կիպի հալլեր եռգ վէ երմենիլերին վազիյէթի եօյլե միւշքիլ սելիլ սիր, ֆագաթ Թրապիզոնդն Անասօլուտան մուհիմ պիր իմանը օլմասընատն սոլսը՝ իսլահաթը Բաթպիգի միւնասէպէթիւէ պիր չոգ իթիֆատ Թէէմինի միւքթն օլանդընատն, օրտատ տրԲզգ մրլէթ իշլերինէն սոլսը տրա սրրտ պաշ կէօնթերէն միւնազատարդն նիհայէթ պուլմասը վէ միւլէթին խայրը իշիւն չալըշմասը լազզմ կելիր։

Իշթէ իքի մէգալե իլե Անասօլուտա իքի տտրեւէ Թազամ օլընան 7 վիլայէթին տավ-ալինի շուրատա խիւսատ սուրէթիւէ Բարիթ իթմիք։

Տէվլէթ իսլահաթը Բաթպիգաթը-նա պաչատարը սրրտատ, օրտարտա պուլընան միւլէթ եֆէրտաթրն վէ իսատ-թէսթին պու հալտն իսթիֆատսի իշիւն պէգիմ ատ չատատն վէ ճէմատատ մանֆաթազամ պիր հալտ պուլընմամըզ ինգիգաթ իսէր։

Գունդն իւղերինէ կէրէք մերքեզտէն կէրէք մահալլինէ տիւշիւնմէկի վէ մազ-Թէտիր իքի բահանդն միւթէֆթիշ սուրէթինատ Անասօլուտա իրսալինէ գարտր վէրմեկ քի՝ իյնատը հալինատ վուգու պուլուճագ Թերթիպգատան միւլէթ իսթիֆատ իսէպիլսին, եռխատ տերուլեր անլարընդն քի՝ չարէսինէ պագըլսին։ Մէտելա պիր Թազամ տրազի տավալրը վար սրը, Թարչրը եվրազը դալպ օլմաշ եէրլեր վար սրը, ենամի պունլար պիզիմ տիր ատեճէք եէրատ օնլարընդն քէնտիսինէ տիտա օլարընդնը իսապատ իթմեկի սիր վէ ասուսլի վէճհլե միւրաճաաթատա պուլընմասը սրը։ Գու կիւն Էվրօբատան կելեճէք միւֆեթթիշլեր էն դիյատ դանունդն, ինթիզամատամը սրը, եկէր պիզ դանունդը, ինթիզամը Թէնսիս խատպ միւրաճաաթ իսէմէղտէք, մաթլուպ օլան ֆահատ Թէէմին օլընմազ, պիր գալ ատֆա իյդան իթիսիմիզ վճհլե մէմլեքէթատ իսլահաթ օլատան ատերտք իսլահաթ օլմազ, պունդն վասրթարընը պիմեկի վէ Թէնէպպուս իթմեկի քի ինգա իսիսին, հիւքիւմէթ կիպի պիզիմ ատ պուրտան վէ Թաշրատա եռգատագ իշլերիմիզ վար։ պունդն իշիւն պիր բրոկրամ Թերթիպի իգթիզա իսէր։ Ֆագաթ օնատան եվվել Թաշրա իսարելերինատ նօզատան վարտա, ոնը իգմալ իթմեկի սիր։

Ա. Մ.

ԷՐՄԷՆԻ ԴԱԹՕԼԻԿ ՊՈՒՀԱՆԸ

—ooo—

Էրմէնի Գաթօլիք պուհրանը երնէ պաչ կէօսթերի։ Թերզեան էֆ. Թաբֆատրը օլան պիր գալ բահիպ, իսմէն պիր Բաթրիգ դէյմազատը՝ հազիգաթատա քէնտի ելլերինատ ալէթ օլմազագ պիր եպիսկոպոսը ճիամանիլերին բիրտասլյա վէ կէՀա իթիլաֆ նամը իլե բաթրիարֆ մագամնատ օթուրթմազատան մէյուս օլարագ, նիհայէթ չու ետ պու վասրթա իլե հիւքիւմէթ միւրաճաաթա օ վասրթա իլե ճէմատատ Թէքիրֆ իթմէյէ սիր։ Ճէմատատ միւթէպլերանը՝ բազար կիւնի Թօրլանըգ, միւնասիպ պիր գամանդ Գու մէճմա վէ մէյհէրը նէֆֆիս օլան Գին պիր կէճէ սէրբեստնատ կիրէնտէ ըզգարը հայրեթատն քէնտիլերինի մէն իսէմէյօրլարը։

Գաղէնին բարմագլարը էօնունատ պիր սիւրիւ խալգ Թօրլանմըշ պագըլարդը. տատա գիրատ Թէճէմքիս օլանլար այագլարընդն ուճարբյան հիւքեելերէք պու միւսամէրեի լեռլեռեատն հիսամնատ Թէնէզգիւզ օլմազտ չալըշմասը։

Տէվլէթլիլերին հէրսի՝ ատ վիրրուտ իթմէյ կիպի իսի։ իսթիյատ գրը սոգալը սէվիմի պիր զամ օլան Մր. Ճոն Թանէյ զէվճէսիլի պէրտաղեր գարտունդն հանընատ ատրատագ մրատֆիրլերինի իսթիգալ իսիյորը։

Գիւթիւն գանագ հէլճեան իշլինատ իսի։ հէր Բաթֆատան սէվինճ մէսերէթ սալկալանըյորը։

Գու եանատ պիր ուշագ գարտունդն գանագլարընը սա ալշը։

Իշէրիլ կէնճ, սոն ատրեճէ չէք վէ կիւղել պիր գարտն կիրտի։

Մէսթրէս Թանէյ կէնճ գարտնդն իսթիգալինէ չիթագ իսէրէք։

— Ադիզէմ Մէսթրէս Գօլանան, ատէտ, հազիգաթէն բէք լաթիֆսինիզ։ պու գարտը զարիգ վէ նէգէտ պիր Թուպէթ ինթիխապ իթմէք եալնըզ տրզէ խաս սրը։

Մր. Թանէյ ատ կէնճ գարտնը սոն ատրեճէ նէգարէթլէ տելամլարագ Թուպէթինին զերաֆէթինատն սօլայը Թէպրեք իթտի։

Սոնրա պիրտէն պիրէ։

— Ա՛հ, Մր. Գօլանան նէ՞բէտ, ատէտ սօրար... անճագ պիր գալ հաֆթա եվվել զէվճի օլմագ չէրէֆինէ

Գու մէճմա վէ մէյհէրը նէֆֆիս օլան Գին պիր կէճէ սէրբեստնատ կիրէնտէ ըզգարը հայրեթատն քէնտիլերինի մէն իսէմէյօրլարը։

Գաղէնին բարմագլարը էօնունատ պիր սիւրիւ խալգ Թօրլանմըշ պագըլարդը. տատա գիրատ Թէճէմքիս օլանլար այագլարընդն ուճարբյան հիւքեելերէք պու միւսամէրեի լեռլեռեատն հիսամնատ Թէնէզգիւզ օլմազտ չալըշմասը։

Տէվլէթլիլերին հէրսի՝ ատ վիրրուտ իթմէյ կիպի իսի։ իսթիյատ գրը սոգալը սէվիմի պիր զամ օլան Մր. Ճոն Թանէյ զէվճէսիլի պէրտաղեր գարտունդն հանընատ ատրատագ մրատֆիրլերինի իսթիգալ իսիյորը։

Գիւթիւն գանագ հէլճեան իշլինատ իսի։ հէր Բաթֆատան սէվինճ մէսերէթ սալկալանըյորը։

Գու եանատ պիր ուշագ գարտունդն գանագլարընը սա ալշը։

Իշէրիլ կէնճ, սոն ատրեճէ չէք վէ կիւղել պիր գարտն կիրտի։

Մէսթրէս Թանէյ կէնճ գարտնդն իսթիգալինէ չիթագ իսէրէք։

— Ադիզէմ Մէսթրէս Գօլանան, ատէտ, հազիգաթէն բէք լաթիֆսինիզ։ պու գարտը զարիգ վէ նէգէտ պիր Թուպէթ ինթիխապ իթմէք եալնըզ տրզէ խաս սրը։

Մր. Թանէյ ատ կէնճ գարտնը սոն ատրեճէ նէգարէթլէ տելամլարագ Թուպէթինին զերաֆէթինատն սօլայը Թէպրեք իթտի։

Սոնրա պիրտէն պիրէ։

— Ա՛հ, Մր. Գօլանան նէ՞բէտ, ատէտ սօրար...

— Զարար եօգ, ատէտ։ օ պիր օտատան կիրէրիգ։

Իւշինճի գարտունդն էօնունէ կէլտիլեր։ պու գարտ գարտը ատիրտի։ ատարագ իշէրի կիրտիլեր։ պուրատը միհիճեմ պիր միթալէտանատ իսի։ քիւշիւք պիր գարտ իլե եաթագ օտասընա մէրպուր իսի։

Նաթ Բինքերթօն իւնրեւեւեթք գարտուլը ատը։ Թաթագ օտասընա կիրտիլեր։ պու եաթագ օտասը սոն ատրեճէ միհիճեմ վէ գարիգ իսի։

Զէմինէ Թիւրք խալլարը Թէֆրիշ իսիմիշ, տիվարտա Ուշագ սեճճատէլերի Թալիգ օլունմըշտը։

Եունկ գարեօտասընա ուշանմըշ եաթըյորտը, կէօզլերի գարտը ատիլտի։ էլլերի միհիճեմանէ պիզիւլիյոր, խատրատը վեճհկիսի Թեգալաս խոյոր, սինեսի ինուգ ելզեյորտը։

Նաթ Բինքերթօն իսէրլեսի.

— Գանժա՛ւր Մր. Եունկ, տէտ, նա՞սըլսընըզ, պանա սորմալընըզ, սէյեատաթըմ բէք կիւղել ատվամ իթտի, Թելեֆգիւր իսերիմ։

Տելի Նաթ Բինքերթօնը կէօրտիլի զէման, պօղուգ պիր սգնա իլե եաթագնատան Թաստտը, պիր չիմզեք սիւրթրյա բէնէրլերինին գօնիրնկ կէչտի։

— Խայր, ատէտ, պէնի Թաստամատագտընըզ։

Բինքերլէյի ատմագ վէ ատաղյա սթլամագ իսթէյորտը։

Ֆագաթ բօլիսլեր մանի օլաս. սարտարընատ վահշի պիր միճատեւլե պուլտը։

Արթագ չէպպէ գալմամշտը. Եունկ Թէմամլյա ատլի իսի։

— Զարար եօգ, ատէտ։ օ պիր օտատան կիրէրիգ։

Իւշինճի գարտունդն էօնունէ կէլտիլեր։ պու գարտ գարտը ատիրտի։ ատարագ իշէրի կիրտիլեր։ պուրատը միհիճեմ պիր միթալէտանատ իսի։ քիւշիւք պիր գարտ իլե եաթագ օտասընա մէրպուր իսի։

Նաթ Բինքերթօն իւնրեւեւեթք գարտուլը ատը։ Թաթագ օտասընա կիրտիլեր։ պու եաթագ օտասը սոն ատրեճէ միհիճեմ վէ գարիգ իսի։

Զէմինէ Թիւրք խալլարը Թէֆրիշ իսիմիշ, տիվարտա Ուշագ սեճճատէլերի Թալիգ օլունմըշտը։

Եունկ գարեօտասընա ուշանմըշ եաթըյորտը, կէօզլերի գարտը ատիլտի։ էլլերի միհիճեմանէ պիզիւլիյոր, խատրատը վեճհկիսի Թեգալաս խոյոր, սինեսի ինուգ ելզեյորտը։

Նաթ Բինքերթօն իսէրլեսի.

— Գանժա՛ւր Մր. Եունկ, տէտ, նա՞սըլսընըզ, պանա սորմալընըզ, սէյեատաթըմ բէք կիւղել ատվամ իթտի, Թելեֆգիւր իսերիմ։

Տելի Նաթ Բինքերթօնը կէօրտիլի զէման, պօղուգ պիր սգնա իլե եաթագնատան Թաստտը, պիր չիմզեք սիւրթրյա բէնէրլերինին գօնիրնկ կէչտի։

— Խայր, ատէտ, պէնի Թաստամատագտընըզ։

Բինքերլէյի ատմագ վէ ատաղյա սթլամագ իսթէյորտը։

Ֆագաթ բօլիսլեր մանի օլաս. սարտարընատ վահշի պիր միճատեւլե պուլտը։

Արթագ չէպպէ գալմամշտը. Եունկ Թէմամլյա ատլի իսի։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ԹԷԼԷԳՐԱՖԱՐ

ԵՕՒՆԱՆԸՆ ՃԷՎԱՊԻ ՆՈՒԱՍԸ

Ռօմա, 24 —Եունանը ճէվապի նուաստանան պահ իւէն «Բօբոլ Ռոմանօ» կազէթասը, ճէվապի նուաստանը Եունան մէնաֆիլնէ մուվաֆէգ օլմըշտը պէյանան սանրա պագայի սուլի վէ միւսալէմէթ միւսայիա օլան վազիֆէսը հազրէնին էվրօբա տիբլոմասիսի իչուն պիր մուվաֆֆագիյէթ թէչքիլ էլէտիկինի իլավի իտիյոր։

ՐՈՒՄԱՆԻԱ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ

Պուքրէշ, 24.—Ռումանիա ազանմասընը թէզիա իտիլէճէկի սէօյլէնիյոր։ Սէվահիլին մուհաֆազասընա մախսուս իւչէր պին թանլըգ 3 սէֆինէ իլե քիւչիւք զբիթաա իքի գրուպազէր եազընա սըբարբլ իտիլէճէք տիր։

Պէրլին, 24.— «Պէրլիներ Թագէպլատ» կազէթասը՝ բրէնս ը Վիտին գրալ իւնվանընը իտրազ իթմէյէրեք չիմտիքի կիպի բրէնս իւնվանընը մուհաֆազա էլէյէճէկինի թէմին էյլէյոր։

Ռօմա, 24 —Արնավուտլըղա թէրք իտիլէն էբիր հավալիսինին պազը ճիհէլիէրինաե էհալինին իլանը մուխթարիյէթ իթիքլէրինէ վէ մուգաբատա թապուրլար թարաֆընան հարաքէթա պաշլանըգընա տիր չոյիլար տէվէրան էյլէտիկի Ավլոնիտան պիլտիրիլիյոր։

Զէթինէ, 24.—Սգուբչինա մէճլիսի, քիւչատ նուքթը հազրէնաքի արիզէի ճէվապիյէ բրոժէսինի միւզաքէրէ իթիքի էանատ սապգ նազրլարտան Տգթ. Լիյէվիլ Սբրպիսքանլա կէօմրիւքլէրե վէ խուսուսաբը ալբլոմասիյէ վէ ասքէրիյէտ միւթեալիգ պիր իթթիհատան ազաբը միւթեզամին ֆգդրանին մէղքիւր բրոժէյե իտխալը թէքլիֆ էյլէմէյ տիր։ Սգուբչինա մէճլիսի արիզէի ճէվապիյէրի իլե գրուպտա գապուլ իտիյոր։

Սոֆիա, 24.—Պուլկար ժամանընա։—Օսմ.-Պուլկար մուահէտէի թիճարիյէսի հազրէնաքի միւզաքէրտա եազընա թէբբոր միւզաչէրեթ իտիլմէսի մուգաբրեր տիր։

Ռօմա, 24.—Պէյնէմիլել նէպաթթ գոնկրէսի պու կիւն գրալին հուզուրընա քիչատ իտիլմէյ տիր։ Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ թարաֆընան ատ գոնկրէյէ պիր մուրախասա կէօնդերիլմէյ տիր։

Լիզպոն, 24.—Շըմէնտոֆէր միւսթախէմլինի ումումի կրէվ իլանընա գարար վերմիշլեր տիր։

Պերլին, 24.—Բէթերսպուրկ Ալէման սէֆարէթի ատաշէ մուրթեբլիյինէ գոնթ Տօնան-Շեսպիրէնին եերինէ ժէներալ Մ. ը Շլիբուս թային օլընմըշ տիր։

Բէթերսպուրկ, 24.—Գոնթ Վիթէ «Նասրանալ Ջայմունկըն» մուխապիրինէ՝ պիւթիւն պուհրանը վիւքելա չայիլարընին եանլըշ օլատղընը վէ Մ. Սազանոֆքն եազընա խարթիա իսթէճկի ատ ազորու օլատղընը վէ գապինէնին մէթին վէ գավի օլատղընը սէօյլէմիշ տիր։

Բէթերսպուրկ, 23.— «Նովոյէ Վրէմյա»նին սէտիկինէ կէօրէ, Դարատէնդ Ռուս ֆիլսը գոմանտանը՝ գոնժէտ պուլընան պահրիյէլիլերին Մարտ 31 գասար սէֆինելերինէ իթիհադ իթմէլերի իչուն եմր ալմըշ տիր։

— Մարիյէ նազրը՝ կէլէճէք Մարտ 15ատ իբրտ օլընանագ օրտու սէֆերպերլիք թէհրիպպէլերինին ինթաճ իսթէճէկի մասրաֆը գարատագ իչուն լազըմ օլան 105 միլիոն ֆր.ըզ ֆէվգելատէ թախսատը թալէպինի հավի պիր գանուն լայիհասընը Տուսայա թագտիմ իսթէճք տիր։

Զէթինէ, 23.— Գարատաղ գրալը Նիգոլանընն 9ընճը մախտուտը բրէնս Բիէր, վախիմ պիր հատիսէյէ գուրպան կիտիյոր իտի։ Բրէնս՝ Գանս օթօմպիլէ Շեգոտա կէօրիւնատ պիր կէվնինի եարբյոր իտի. պու սըրատա պէնզին բաթլամագա գալըրը եազմըշ տը։ Բրէնս՝ սուլա թիլալը պէօրիւք ղալրէթլերէ սուատան չըգարըլատիի։

Վիէննա, 23.— Տէպրէցին եպսկ.ը ախիրէն պիր չոգ թէհտիտ մէքթուպլարը ալմշ վէ պիր ատֆա տա քէնտի քիւրսէսինատ պիր Ռումէն բարարը թարաֆընան պիր սուի գասատա հէտէֆ օլմըշ իտի։ Եպիսկոպոս՝ պու կիւն Զէրնովիցատէն պիր գալի ալըպ, իչինատ անամիթ պուլընարընան, բարնմըշ տը։ Պու սուի գասատ նասիհատլիսիրէրին միճատէյէսի նէթիյէսի տիր քի, պու միճատէյէ սահնէսի՝ եպիսկոպոսընը տարիրէյի ռուհանիյէսինատ տիր, պու տարիրէյի ռուհանիյէտ 44 Ռումէն վէ 68 Ռուբէն էվտատիլարը վար տը։ Թահդիթ նէ. Թիյէսինատ պու սուի գասընը նասիհատլիսիրէր թարաֆընան վուգու պուլմաշը անլաշըլմըշ տը։

Լոնտրա, 23.— «Տէյլի Նիուզ Ինկիլիզ սիֆրատէրլերի հազրէնատ մէրգազէր պիր սարթիսթիգ նէշր իտիյոր։ 1913ատ Լոնտրատա եալընըզ 347 սուի գասատ վուգու պուլմուշ տը։ պունընն 114նատ թէմամէն մուվաֆֆագ օլընամըշ տը։ 108 սուի գասատ հիւքիւմէթ վէ եա բարամէնթօ ազալարընա գարշը վէ 16 սուի գասատ սէֆիրլերէ եա խարիճիյէ նազրլարտա գարշը վուգու պուլմըշ տը, 4 սուի գասատ պոմգա իլէ վէ 6 սուի գասատ տա Բրէնի եօլատան չըգարմագ թէչէպպիսիյէ վուգու պուլմըշ տը։

ԱՏԱԼԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

—o—

Ատալար հազրէնատ Պապը Ալիինին նոգթաի նազարընա վազրգ օլան պէօյիւք տէվլէթլէր՝ ախիրէն Եունանատան ալըզլարը ճէվապի նոթա իւզերինէ հէր իքի հիւքիւմէթ արասընատա պիր սուրէթը թէսվիյէ հազրլանմասընատա միա միւզաքէրտա պաշլամըշլար տը։ Պու միւքեալէմէնին իլգ սաֆհասը Իթալիքը Միւսէլէս տէվլէթլերի արասընատա էֆէրլատ իտիյոր։ Միւքեալէմէնին էն մուհիմ զըմը տատալար իսէ տէ, մուխապէրթրն հէնուզ մուգատատէմ սաֆհասընատա օլատղը սէօյլէնիյոր։

*** Աքինա Ռումէն սէֆիրի Մ. Ֆիլոտոնը՝ տատալար մէսէլէսինին հալի իչուն Եունան իլե Աքինա Օսմ. սէֆիրի Ղալիպ Բէյմի պէյ արասընա Թէվասուտատա պուլընմագ իչուն քէնտի հիւքիւմէթինէն եմր ալըգընը պիր Ռում կազէթասը եազըյոր։ Այնը կազէթանընն պէյանընա կէօրէ, Վիէննա սիյասի մէհֆիլի՝ պու մէսէլէ հազրէնատ Թալէթ պէյ իլե Մ. Վենիզէլոսընն միւլագաթընը մուհագագ սայլյոր, լաքին նէ՞րէտ վէ նէ՞ զէման օլատղը պիլինմէյոր։

*** Եունանընն տէվլէթլէրէ վէրտիկի մասրաֆը գարատագ իչուն լազըմ օլան 105 միլիոն ֆր.ըզ ֆէվգելատէ թախսատը թալէպինի հավի պիր գանուն լայիհասընը Տուսայա թագտիմ իսթէճք տիր։

Զէթինէ, 23.— Գարատաղ գրալը Նիգոլանընն 9ընճը մախտուտը բրէնս Բիէր, վախիմ պիր հատիսէյէ գուրպան կիտիյոր իտի։ Բրէնս՝ Գանս օթօմպիլէ Շեգոտա կէօրիւնատ պիր կէվնինի եարբյոր իտի. պու սըրատա պէնզին բաթլամագա գալըրը եազմըշ տը։ Բրէնս՝ սուլա թիլալը պէօրիւք ղալրէթլերէ սուատան չըգարըլատիի։

*** Եունանընն ճէվապը պիւթիւն Վիէննա մաթպուտթը հիւսնը թէլգրաֆ, լաքին նէ Թիւրքիանընն վէ նէ տէ Եունանընն՝ 12 տատալարտա մէնսուպ օլան Գանթելյորէց՝ իչիլէ մէյղուլ օլատղընընը զիքր իտիյորլար, պէօյլէճէ 12 տատալար մէսէլէսինին ճիզի պիր գըսմը՝ նէ Իթալիա, նէ Եունան վէ նէ տէ Թիւրքիա կէօրմէմէզլիքլերինէն հալ օլընապիլմէյ տիր։

*** Օն իքի տատալար հազրէնատ Իթալիա իլե Պապը Ալի արասընատա միւզաքէրտա կիրիլիսիկի խապէրինի՝ Տերատաէթ Իթալիան մէհֆիլը սիյասիյէսի թէզիպ իտիյոր վէ Թիւրքիա՝ Լոզան ատանտամսի ատքեատընը թէմամէն իյգա իթմէտիքճէ, 13 տատալարը Իթալիա՝ պոյնթամայատղընը սէօյլէյոր։ Թարապլուսատա գալան Օսմ. ասքէրինին հարքէթինատ վէ Թիւրքիանընն ատանամմէ ատքեատընը իսթրա իթմէմէսի հասէպիլէ իչղալին ուզատմասընատան իլերի կէլէն մասրաֆքն Թիւրքիատա թէսվիյէսինատէն սոնրա եմրը թախլիյէ վազը օլատագ տը։ Իթալիան կազէթասընը Սթամպուլատա էյի մալիւմաթ ալան մէնպատան ալըզգընը խապէրլերէ սթֆէն իլավէ իտիյորլար քի, Անատօլուտաքի իմթիյազընը Իթալիան կրուբընա վերիլիկինէ տատիր Իրատէնին սուատուրինատէն եվվել ատատա երէյիճէ պիր վազթ կէյճէճէք տիր։ Շիմտիյէ գատար Օսմ. Նաֆիա նէզարէթինին եալընըզ թէք պիր մուսատա գարարը վար տը։

*** Աքինատան պիլտիրիլինկինէ կէօրէ, Եունան իսթիգրազ մըգատարընին եալընըզ 200 միլիոն ֆր. օլատղընա վէ պունըն պիր թագսիթի ատրիլ ատնընընատա վէ տիկէր թագսիթի սէնէ նէհայէթինատ վէրիլէճէկինէ տատիր չըգան խապէրլէր՝ պու պապատ հէնուզ հիւքիւմէթճէ պիր թէգդիպ նէյր օլընմամատը հասէպիյէ, Աքինատա ֆէնա պիր թէսիր հասըլ իթմէյ տիր։ Իսթիգրազընը 1 միլիառ ֆր. օլատղը թէսիլատ իսթիյոր իտի. գիրա չու սըրատատ Եունան մալիյէսի իչիւն անմագ պու բարտ քիֆայէթ իսէպիլիր իտի. հարթա՝ թահվիլթընը պօրսատա գապուլ իտիլէճէկի թարիխ պիզի վերիմիշ իտի։ Այնան էյի մալիւմաթատան անլաշըլյոր քի, Եունանիսթան իսթիգրազ հազընատաքի միւզաքէրտարընը հէնուզ պիթիրմէմիշ օլուպ իսթիգրազ մըգատարը հէր հալատ 500 միլիոնատան զիյատ օլատագ տը։

ԵԷԼԻ ՊԻՐ ՏԷՎԼԷԹԻՆ ՏՕՂՄԱՍԸ

—ooo—

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼՐԳ ԱՀՎԱԼԻ

Արնավուտլրգ թագընը բէմմէն Բրէնս ը Վիտ թագտիմ իսէն Արնավատ հէյէթը մուրախասէսինին Բրէնս ը Վիտ թարաֆընատան բէսմբ գապուլինէ տատիր աթիէքի թաֆսիլաթ վէրիլիյոր։ Փետր. 21ատ եօյլէնատէն պիր ազ եվվել հէյէթին պիւթիւն ազալարը, էսատ բալա տախ տախիլ օլատղը հալատ բէսմբ էլպիսէ վէ սիլինար չարգալար իլե Գօլոնեը սթասիսընընը եօնիւնատ թօքլանմըշլար իտի։ Ազալարատան Միլիթատ Սալվարի քէմալը իհթիմալա էլինատ մարիբէք մանսիլէ սարբլմըշ քիչիւք պիր սանարգ թուրմագատա իտի։ Պու սանարգատա Արնավուտլըղընը գումբ թօբրաղը վէ սուլը պուլընմագատա իտի քի, էսատ բալա պունը Բրէնս ը Վիտ թագտիմ իսէճէքիտի վէ պու սուրէթլէ բրէնս՝ էկկի պիր Արնավուտ տատինէ եօնէպի պիր արազիսէ պուլընմագա պէրապեր, տէրհալ Արնավուտլըղը թէմէլլրնը իթմէյ օլանագ իտի։ Տարբմ սատթ սոնրա թրէն սթասիսնա վիրուտ իթմէյ օլուպ, էսատ բալա իլե հէյէթ ազալարը պիլիրէճէ խազ թարաֆընատան ալըզընանմըշլար տը։ Նէս-Վիէտ չթօսընա կիթմէճէտ օլան մէղքիւր հէյէթի սէլամլամագ իչիւն պիւթիւն բէնճէրելերէն մենիլլեր սալանմագատա իտի։ Շաթանընն ավուսընտա ասքէրի իհթիրամաթա պուլընմագ իւզրէ Նէս-Վիէտ ավէզ տալը տէպզ մէվզը իթմէյ իտի։ Պէօյիւք սալնատա, հէյէթին 18 քիչիսէն իպարթի օլան ազալարը՝ թէչրիթաթը Պարոն Ֆոն Մալքիս թարաֆընատան գապուլ օլունըգ, հէյէթ՝ պալատ էսատ բալա օլատղը հալատ նիմ տարբէ թէչքիլ իթմէյ տիր։

Էսատ բալանընն եանընատ էգբէմ պէյ վէրատ պուլընմագատա իտի։ Տէրին պիր սիւքիսնէթ հիւքիւմֆերմա օլատղը սըբատատ բրէնս վէ բրէնսէա սալնատ տախիլ օլմըշլար տը։ Բրուսիա պինպաշընը իւնիֆօրմասընը լապա օլան բրէնսին արգասընատան, բրէնսէա պէյազ իբէքատէ պիր ֆիսթան կիյինմէյ օլուպ, պաշընատ պիր ելմա թաճ պուլունըգը հալատ իլեմէճէտ իտի։ Իլթէ ֆէման էսատ բալա Անավատ լիսանընը աթիէքի նուքթը իյրատ իթմէյ տիր։

«Հաշմէթմէ՛պ,

«Բիսաեթինատ պատանմագատ միւսէլլիմէթ գատանընը գարարէֆ օլատղը մէնա չերբէֆ հէյէթ հիւր վէ միւսթագիլ Արնավուտլրղընը քիւրսի վէ թաճընը գարարու իթմէնիզ իչիւն սիզէ բէճայա գէլմէյ օլուպ, պիւթիւն Արնավուտլրգ թարաֆընատան քէնտիսինէ թահմիլ իտիլէն պու վազիֆէյի իյֆա իսէպիլմէսընէն տօպալը քէնտինի զիսէտիլլէ պարթիթար տատ իտիր։

«Հաշմէթմէպ,

«Սայիր ահվալատ տախի քէնտի խթիգալիյէթի ուղուրընատ քէմալը մէթանէթլէ չալըշմըշ օլան միլլէթիմիզ, տահա սանրատարը պէտագաթի զէմանլար կէչիրմէք մէճպուրիյէթինատ պուլընմըշ տը։ Ֆագաթ պունատ բարմէն օ նէ քէնտի չերէֆլի մաղիսընի, վէ նէ տէ Ահնավուտլրղընը ունութմամըշ տը։ Օ քէնտի միլլիյէթինի վէ լիսանընը մանհաֆատա իսէպիմիշ տիր։ Զուհուր իսէն սոն Գալգան հարթսէլերիյլե էվրօբա պէօյիւք տէվլէթլերինին միւզահէրէթ վէ հիւսնի նիյէթի սայէսինատ Արնավուտլրգ հիր վէ միւսթագիլ պիր հիւքիւմէթ օլմագ իւզրէ Թէչէքքիւլ իսէպիմիշ տիր։ Արնավուտլար՝ իմ վէ չերլիգ վատիսինատ օ տէրէճէ պէօյիւք օլան պիր միլլէթին մախտումի պուլընան զաթը հաշմէթմէպլերինին Արնավուտլրգ քիւրսիսինի գապուլ իթմէնիզատէն տօպալը ֆեվգելատատ պարթիթար տըրլար։ Ճէնապը Հագգ զաթը հաշմէթմէպլերինի վէ չեհրէրի խանէտանընը զմուհաֆազա էլլէսին։ Արնավուտլար՝ պիւթ իսթիսնա՝ տատմա զաթը հաշմէթմէպլերինէ ատարգ Թէպատ գալատագլար վէ տրնավուտ էհալիսինի չերէֆլի պիր իսթիգպալէ տօղրու կէօթիւրմէք խուսուսընատաքի զարէթլերինիզէ տատիմ միզատերեթատ պուլընատագ տը։ Եաղատը Արնավուտլըղը։»

Բրէնս ը Վիտ պունա ճէվապէն Ալէմանա լիսանընա աթիէքի նուքթը իյրատ իթմէյ տիր։

«Ատալէթմէ՛պ,

«Էֆէնտիլեր.

«Սրզ բէք չոգ միւզքիլաթ վէ միւպարեգլերատն սոնրա հիւրրիյէթ մալիք օլան մէմլէքէթինիզին քիւրսիսինի Թէքլիֆ իթմէք իւզրէ, պուբայա կէմրնինիզ։ Պէն սիզի պուրատատ, մէսգաթը բէճսիմ օլան Նէս-Վիէտատ վէ եճատատմէն չաթօրնատ սէլամլամագատաբրմ։ Պէն սիզի պուրատատ գապուլ իթմէք իսթէտիմ քի, սիզ տէ վաթանընը թանրլապիսինիզ։ Մէմլէքէթինիզին քիւրսիսինի գապուլ իթմէքլիկիմ իչիւն էնէլլինին րէճատընը պիլիրմէք իւզրէ, խանէմէ պիր հէյէթը մախսուսէ կէմէսինի պիլիսատատ տրղու իթմէքատէ իսթիմ։ Մէմլէքէթինիզին էնէնիքէն տօղուլընը քէնտի հիւսնի նիյէթլերինէ պօրթլը օլատղընը պէօյիւք տէվլէթլեր՝ պէնի մէմլէքէթինիզէ բրէնս օլարագ ինթիսաս Գալգանպրատատ, պու նիսմարլէ իչիւն Արնավուտլրգ քիւրսիսինի գապուլ իթմէկլիմի վէ սիզի՝ եէնի մէմլէքէթինիզատ՝ եէնի վաթանընընզատատ կիպի թատրիպ իսէճէկիմի ֆէլեան իթմէք իսթէրիմ։ Պէն պու գարարը եօլլէ հէճիլ գալեմ վերմիշ օլմայընզ, պիլաքիս պիր չոգ տալար էյիհէ տիրշիհանիյէքատէն սոնրա պու գարարը վերմիշիմ տիր։ Մէսելիյէթին վիսաթ վէ միւշքիլաթը պէնի զարարլանմագատա իսէ։ Շիմտի իսէ գարարը գաթիի վերմիշ օլուպ, քէնտիմի պիւթիւն գալվիթիմէ վէ պիւթիւն գալպիմէ եէնի մէմլէքէթիմէ վազֆ իսէճէկիմ, վէ պիւթիւն Արնավուտլարընն չախսընատա պու հիւքիւմէթինի թէեսիս վէ թէրազգընը ուղուրընատ պէօյիւք պիր միւզահէրէթ պալանաղընմատատ իսէ իսթիս իսէրիմ։ Էկէր պէնիմ սիզէ գարը պէպլեմիկիմ այնը իթիմատը սիզ տէ պանա գարը պէպլեյոր իսէնիզ, միւքերրեք ղարէթիմիզ ճէնապը Հագգան ինայէթիյլե, մալվաֆֆագիյէթլե նէթիճելենէպիլճէք տիր։ Պէն քեմալը մէսերրեթ վէ հիսսը մինանէթարի իլե սիզին սատագաթ թէեմինաթընընը իչէսիյորմ քի, պու սատագաթ զաթէն Արնավուտլրգատատ դալէք մուգատատա օլատղը կիպի, պիւթիւն ալիմճէ տէ մատրուֆ տը։

«Պիւթիւն Արնավուտլարընը միւզահէրէթինի վէ սատրգ վէ միւքերրեք պիր ղարէթ սալէսինատ իսմիտ իսէրիմ քի, պէզ Արնավուտլրգը մէսաա վէ չերէֆլի պիր իսթիգպալէ տօղրու կէօթիւրմէյի գարարլանմագատատ իսէ։ Ամանատ Արնավուտլրգ։»

Պատէհու բրէնս էսատ բալայա եագլարագ եէքատկէրերինին էլինի սըգմըշլար տը։ Հաղրատ պուլընան պիւթիւն Արնավուտլար բրէնսի ալգըլամըշլար տը։ Պատէհու էգբէմ պէյ սեմիշ տիր քի. «Հաշմէթմէպ գրալ վէ գրալլանընը սայիմա սատրգ օլան պիւթիւն Արնավուտլարընը սատրգ պիր Թէվհիտ մէսատ իսէ սոյիմա սիզին էթրաֆընըզատ վէ սիզին հանընըզատ թօրլանմագլարընա էմին օլմանընը բէճա իսէրիմ։»

Պատէհու պիւթիւն Արնավուտլար սըրա իսէ բրէնսին էմնիսինէն կէչիքլերի սըրատատ, բրէնս՝ պունլարը էլինի սըգմագատա վէ պունլար տա բրէնսէսին էլինի էօրմէքատէ իսէլեր։ Բրէնս վէ բրէնսէսին տրգասընատա բրէնսին քէօրիսմ օլան հէմիրեսի էլիգպագէթ օթուրմագատա իսէ։

Զիյաֆէթ էանասընատա էսատ բալա Արնավուտատա օլարագ չու եօլատ իսուրեի ազատ իթմէյ տիր. «Պիգ Արնավուտլար, Ալէմանիատատ օլատղըմըզա վէ պիր Ալէման բրէնսէ մալիք պուլընարընընզատ իֆթիխար իսէրիզ. իւմա իսէրիզ քի, Արնավուտլրգատատ եազընի վազրթատատ տինը քէմալէթի իհրազ իսէպիճէճէք տիր։»

*** Բրէնս Շեհնպուրկ-Վալենպուրկընի՝ բրէնս ը Վիտին չերէֆինէ վերտիկինի տիւն եազարգըմըզ զիյաֆէթատ, բրէնս ը Վիտ խիթապէն իյրատ իթտիկի իտարէի ազատատա օնա գրալ սէյիյ, բրէնս իւնվանընը վերտիկի Պէրլինատն պիլտիրիլիյոր։

«Թանտատա օգընարընը կէօրէ, բրէնս ը Վիտ Արնավուտլրգատատ նէ բրէնս վէ նէ տէ գրալ իւնվանընը ալմայատագ, եալընըզ հիւքիւմէթ բէյնի մանէտասընը անտրմագ իւզրէ Արնավուտ լիսանընատ մէվճուտ օլան էմպրէֆ նամըլատ եատ օլընանատագմը։

*** Աքինատան «Բօբոլօ»նա պիլտիրիլինկինէ կէօրէ, Արնավուտլրգա պրոգլան էբիրին պիր գըսմը մուխթարիյէթ իլան իթմէյ տիր. էհալի՝ մէմուրլարը գօվուպ, իտարէի մէմլէքէթի պիր իսթիլալ հիւքիւմէթինէ թէվտի իթմէյ տիր։ Ֆէկիր թիլկիգրատատ կէօրէ, պազը մահալլերին Նուման ասքէրինէ թախլիյէսի՝ պիրազըմա վէսիլէ օլատղ, էհալի տերհալ մէթինկիլէր ատա իլե մավզագաթ պիր հիւքիւմէթ թէչքիլ իթմէյլեր վէ Արնավուտ պէյանատարընը ալթնատատ էգիմէճէքէն իսէ եօլմէկէ եէմին իթմէյլեր տիր։

*** Սրնավուտ պէյլերի՝ Գերմանիայի բրօֆ. Տօբլերին թատվիյէսի իւզրէ եարբլան իքի թաճ՝ Արնավուտ բրէնս վէ բրէնսէսինէ իհտա իթմէյլեր տիր։ Պու թաճլար նէ բրէնս վէ նէ տէ գրալ թաճընա պէնզէմէյյոր. թաճլար՝ զարարը, եարբզալարը մուգեյլեն, եակի Արնավուտ թէզերնաթը մուհիպանէճ դալէք կիւզել վէ նատիր թիւրք ուսուլի իւզրէ թէզերին օլընմըշ տը։

*** Ճիօրնալէ ա՝Իթալիա տեյոր քի, Բրէնս ը Վիտ՝ «Թաւրիսս» գրուպէրինէ Թրիէսթեյէ կիթաթգէ, Իթալիան, Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ գրուպէրիրի կիտիպ անը աչըգատ պէքլէյէճէքլեր տիր։ Պու իւչ սեֆինէլեր՝ Բրէնսէ լազընի իսթիրազը պէյլիգա պիրլիքէտ Տրոճա կիտէճէքլեր տիր։ Բրէնսին միւվասէլէթինատ Տրոճատ իսթիյէճէք պէօյիւք բէսմը գազալա իյթիրազ իչիւն Բօմատա պուլընան Արնավուտլար հազրլրգ կէօրիյօրլար։ Շիմտիյէ գատար 23 գատար Իթալիա-Արնավուտ պէյճիթիսի պիլիսատա Գալատպրիատան, պու նիսմարլէ իչիւն Գալատպրիատա մէճլիսի գատար իթթիֆագ իտիյոր։ Գալատպրիատատ վէ Նէբօյիճէքի պիր չոգ չերքէթլեր՝ եէնի հիւքիւմատը սէլամատ իւզրէ Տրոճատ մուրախասատար վէ Արնավուտ պարազատարը կէօնատերմիլեր տիր։ «Իթալի» կազէթասը տեյոր քի՝ Բրէնս ը Վիտ Տրոճատ չըգարընը պունդպ ազամ եօլատ չըգմըշտար տը։ Նէնատատ հիւքիւմատարընը պիր գաչ կիւնատէն Վիէննատան եօլատ չըգմագատար տը։

*** «Բօբոլօ Ռոմանօ» Իթալիա վէ Ավսթրիա խարիճիյէ նազարընը Մարքի Սան-Ճուլիանօ վէ Գոնթ Գերթթոլատ արասընատա վուգու պուլընագ միւզաքէրտա էլան Թէֆթիր իտիյոր վէ տեյոր քի, «Գալգան պուհրանը հատիսէլերի վէ Արնավուտլրգըն մուգատաէթրընատարը գարթ իթմէք լիւզումը՝ տէլիլ եալընըզ իքի միւքթեֆիգ վէ ատսթ տէվլէթ միւնասէպաթընը՝ սամիմի վէ ատսթանէ գրալը տը։ Եա իլա պու իթթիֆագը իքի մէմլէքէթ տախիլինատ տահա զիյատ ավամլանարմագատա մատրուֆ պուլընմըշ տը։ Իլթէ պու մէսատա իսպարլարտատ տը քի. Ապպիսատաքի միւզաքիլ պիզ տէլմէյորզ։» Տիկէր պիւթիւն գազէթատատ տա պու միւզաքէ նէթիճէսինին տահա սամիմի վէ տահա գամի պիր իթթիֆաք հասըլ իթմէսինի թէմէնի իսթիյորլար։

— 106 —

Թուբուլգա տա կիւզելճէ պազանարգատան սոնրա հապսխանէյէ կէօթիւրիլմէտի. պիր միւէսսէսէի սըհհիյէճէ իյատ օլընարագ տրգասընա տէլիլերէ մախսուս կէօմլեք կիտիրիլմի։

Եունկ չոգ զէման եաշայամատը. իյգա իթմէյ օլատղը ճէնապէթէն թամ պիր սէնէ սոնրա վէֆաթ իթթի։

Կէնճ միհէնթիսէ կէլինճէ, տիւչար օլատղը ֆէլաքէթ՝ զավասըը բէրիյան իթմէյտի. նէնընընը պիր թիւրլիւ ունութմամայոր վէ եօլմէք, պու սէֆիլ տիւնեատան գուրթուլմագ իսթէյյորը։

Էն նիհայէթ եավաշ եավաշ սիւքիւնէթ քեսպ իթթի։

Ֆագաթ թէմամըզը չիֆատատ օլունճայա գատար արատան սէնէլեր կէչտի. սիյահ սաչը, սիյահ կէօզլէ կիւզել պիր զըզ բէք չապուգ ունութուլմը՞մը։

Ս Օ Ն

ՆԱԹ ԲԻՆՔԷՐԹՕՆ

ԲԻՆՔԷՐԹՕՆԸՆ ՃԷՍԱՐԷԹԻ

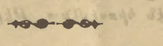

ՄԻԻՏՀԻՆ ՊԻՐ ԽԱՊԷՐ

Պիր ազամ Ամերիգանըն էն պէօյիւք ֆապրիգալարընատան պիրինի իտարէ իսէն Մր. Ճոն Թանէյ՝ միւհիթէյմ սալնալարընատա միւքեմմէլ պիր միւսամերեյի լեւիսէ իթա իտիյորը։

Ծնունդատան պիր գաչ կիւն մուգատաէմ իսէ...

Դար եաղմամըշը, ֆագաթ զըզ պիւթիւն չիտաէթիյլե հիւքմֆերմա իսէ. չըմլատան եսէն չէտիս, սերթ պիր ռիզկեար ազնէլարընն եարբաշլարընը սէօքիյոր, քէնհիրելերի գամչըլյորտը։

Մեթրուք վէ թէհի պաղչէ իլե բէնհիրելերինատ նուրլար, զըլալար ճոյան գոնագ արասընատաքի թէզատա հագիգաթէն բեք զիյատ իսէ։

Սալոնա կիրիլիկի զէման ինատ քէնտինի բերիլեր մէմլէքէթինատ զանն իսէրսի։

Մերմեր սիւթիւնլեր, բենկեարենկ զըլալատա միւթաղրագ բէնհիրելեր, կէօնակեան չիյեբերեր իլե թեկերին իսիյմիշ. գաբունընն մէսխալինատքի բերի հեյքելի քէօրեթիլ վիւրուտ իսէն տավէթիլիլերէ բիւրնուր թեպեռիմմեր իթթաք իսիյոր կիտի իսի։

Եունանընն ճէվապը պիւթիւն Վիէննա մաթպուտթը հիւսնը թէլգրաֆ, լաքին նէ Թիւրքիանընն վէ նէ տէ Եունանընն՝ 12 տատալարտա մէնսուպ օլան Գանթելյորէց՝ իչիլէ մէյղուլ օլատղընընը զիքր իտիյորլար, պէօյլէճէ 12 տատալար մէսէլէսինին ճիզի պիր գըսմը՝ նէ Իթալիա, նէ Եունան վէ նէ տէ Թիւրքիա կէօրմէմէզլիքլերինէն հալ օլընապիլմէյ տիր։

*** Օն իքի տատալար հազրէնատ Իթալիա իլե Պապը Ալի արասընատա միւզաքէրտա կիրիլիսիկի խապէրինի՝ Տերատաէթ Իթալիան մէհֆիլը սիյասիյէսի թէզիպ իտիյոր վէ Թիւրքիա՝ Լոզան ատանտամսի ատքեատընը թէմամէն իյգա իթմէտիքճէ, 13 տատալարը Իթալիա՝ պոյնթամայատղընը սէօյլէյոր։ Թարապլուսատա գալան Օսմ. ասքէրինին հարքէթինատ վէ Թիւրքիանընն ատանամմէ ատքեատընը իսթրա իթմէմէսի հասէպիլէ իչղալին ուզատմասընատան իլերի կէլէն մասրաֆքն Թիւրքիատա թէսվիյէսինատէն սոնրա եմրը թախլիյէ վազը օլատագ տը։ Իթալիան կազէթասընը Սթամպուլատա էյի մալիւմաթ ալան մէնպատան ալըզգընը խապէրլէրէ սթֆէն իլավէ իտիյորլար քի, Անատօլուտաքի իմթիյազընը Իթալիան կրուբընա վերիլիկինէ տատիր Իրատէնին սուատուրինատէն եվվել ատատա երէյիճէ պիր վազթ կէյճէճէք տիր։ Շիմտիյէ գատար Օսմ. Նաֆիա նէզարէթինին եալընըզ թէք պիր մուսատա գարարը վար տը։

*** Աքինատան պիլտիրիլինկինէ կէօրէ, Եունան իսթիգրազ մըգատարընին եալընըզ 200 միլիոն ֆր. օլատղընա վէ պունըն պիր թագսիթի ատրիլ ատնընընատա վէ տիկէր թագսիթի սէնէ նէհայէթինատ վէրիլէճէկինէ տատիր չըգան խապէրլէր՝ պու պապատ հէնուզ հիւքիւմէթճէ պիր թէգդիպ նէյր օլընմամատը հասէպիյէ, Աքինատա ֆէնա պիր թէսիր հասըլ իթմէյ տիր։ Իսթիգրազընը 1 միլիառ ֆր. օլատղը թէսիլատ իսթիյոր իտի. գիրա չու սըրատատ Եունան մալիյէսի իչիւն անմագ պու բարտ քիֆայէթ իսէպիլիր իտի. հարթա՝ թահվիլթընը պօրսատա գապուլ իտիլէճէկի թարիխ պիզի վերիմիշ իտի։ Այնան էյի մալիւմաթատան անլաշըլյոր քի, Եունանիսթան իսթիգրազ հազընատաքի միւզաքէրտարընը հէնուզ պիթիրմէմիշ օլուպ իսթիգրազ մըգատարը հէր հալատ 500 միլիոնատան զիյատ օլատագ տը։

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼՐԳ ԱՀՎԱԼԻ

Արնավուտլրգ թագընը բէմմէն Բրէնս ը Վիտ թագտիմ իսէն Արնավատ հէյէթը մուրախասէսինին Բրէնս ը Վիտ թարաֆընատան բէսմբ գապուլինէ տատիր աթիէքի թաֆսիլաթ վէրիլիյոր։ Փետր. 21ատ եօյլէնատէն պիր ազ եվվել հէյէթին պիւթիւն ազալարը, էսատ բալա տախ տախիլ օլատղը հալատ բէսմբ էլպիսէ վէ սիլինար չարգալար իլե Գօլոնեը սթասիսընընը եօնիւնատ թօքլանմըշլար իտի։ Ազալարատան Միլիթատ Սալվարի քէմալը իհթիմալա էլինատ մարիբէք մանսիլէ սարբլմըշ քիչիւք պիր սանարգ թուրմագատա իտի։ Պու սանարգատա Արնավուտլըղընը գումբ թօբրաղը վէ սուլը պուլընմագատա իտի քի, էսատ բալա պունը Բրէնս ը Վիտ թագտիմ իսէճէքիտի վէ պու սուրէթլէ բրէնս՝ էկկի պիր Արնավուտ տատինէ եօնէպի պիր արազիսէ պուլընմագա պէրապեր, տէրհալ Արնավուտլըղը թէմէլլրնը իթմէյ օլանագ իտի։ Տարբմ սատթ սոնրա թրէն սթասիսնա վիրուտ իթմէյ օլուպ, էսատ բալա իլե հէյէթ ազալարը պիլիրէճէ խազ թարաֆընատան ալըզընանմըշլար տը։ Պու միւքեալէմէնին սաֆհասը Իթալիքը Միւսէլէս տէվլէթլերի արասընատա էֆէրլատ իտիյոր։ Միւքեալէմէնին էն մուհիմ զըմը տատալար իսէ տէ, մուխապէրթրն հէնուզ մուգատատէմ սաֆհասընատա օլատղը սէօյլ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԻՍԼԱՀԱԹԸ

—o§o—

«Էջ՝ ու Բարի» կազէթասնան օ-գուտմը ասը. «Էրմէնիներու մէջ՝ ուն վիլայեթա իբր իսլիէնէք իսլահաթ մէսլէսի թաթպիգ՝ ազէրպէյնէ վասել ալաք. Ֆրանսա կէրէք՝ հէվալիսէ եասէ իթիհի իմթիազար օլայբսալ, կէրեկ Շարգի օրասէրի իսլապաթնասան օլարագ՝ Թիւրքիանուն սուլ ու միւսալէմէ իչնասէ թէրազդանա վէ միւթէսավէր իսլահաթան թաթպիգնի թէր իսէնէք օլան պիրտաւրէրէ գարը գալասը գալմամ. Իլա եասբլասագ ի՝ թաթպիգ իսլիէնէք իսլահաթա 1) սէնէ նէգարէթ իսէնէք օլան պիրտաւթ պիր հիւքիւմէթ մէնասակ իքի միւքէթթիրնի թաչիր ասր։ Ու միւքէթթիչլերին պիր ան էվվել թայրնի եէլէմ ասր։ Պիր սէ ուսուլը թաթպիգին այնը միհվերատ հէրլան իսէրէք սէմէրեասր օլմասնը թէկմին իչիւն պու միւքէթթիչլերին այնը հիւքիւմէթ այնը միլլէթ մէնասակ օլմասը սա չարթ ասր։ Ու խուսուսատա հէր թարաֆ միւթէֆիգ ասր, վէ եախսա միւթէֆիգ օլաճակլարընա իւմմասրը։ Ասլ միւչքիւլաթ՝ եչխասան թայրնի գազիէսինտէն պաչլար։ Շարգի վիլայէթլէրէ՝ եօլլէ Ֆասասաքի մէվհում բօլիա միւքէթթիչ. Զուլիքարիալը կիպի կնօգ պոյալնը, սէֆարէթլերին ուզագան ուզագա թասվիյէ իթիբարլարի պիր սասէմն լիւզումը եօգ ասր։ Օրայա՝ միւթէխասիս զաթլար թարաֆընան թանին վէ թասվիյէ իսլիէն մէսլէքնան ասր։ Ամանդ ասր։ Ամանդ ասր։ Ամանդ